

**Рішення
спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада ДФ 64.605.044 Національного фармацевтичного університету, м. Харків

прийняла рішення

про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 22 – Охорона здоров'я

на підставі прилюдного захисту дисертації "Удосконалення сучасних підходів до протидії та боротьби з обігом фальсифікованих лікарських засобів в Україні"

за спеціальністю 226 – Фармація, промислова фармація

" 11 " січня 2023 року.

Лебедь Сергій Олександрович 1976 року народження,

громадянин України,

освіта вища: закінчив у 1998 році Львівський державний медичний університет

за спеціальністю Фармація

Працює начальником в Державній службі з лікарських засобів та контролю за наркотиками у Рівненській області, МОЗ України, м. Рівне

з 09.09.2016 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Національному фармацевтичному університеті, МОЗ України, м. Харків

Науковий керівник (керівники) Немченко Алла Семенівна, доктор фармацевтичних наук, професор, Національний фармацевтичний університет, завідувач кафедри організації та економіки фармації

Здобувач має 28 наукових публікацій за темою дисертації, з них 2 статті у періодичних наукових виданнях інших держав, 9 статей у наукових фахових виданнях України, - монографій (зазначити три наукові публікації):

1. Лебедь С. О., Немченко А. С. Експертна оцінка ефективності боротьби з фальсифікацією лікарських засобів в Україні. *Фармацевтичний журнал*. 2020. № 4. С. 30-38.
2. Serhii Lebed, Alla Nemchenko, Viktoria Nazarkina Actuality of the implementation of international practice in proliferation of counterfeit medicines involving Interpol. *Journal of Advanced Pharmacy Education & Research*. 2020. Vol 10, Issue 2. P. 52-59.
3. Lebed S., Nemchenko A. Problems of false medicines' distribution and prospects of combat: survey of specialists and consumers results. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*. 2021. № 5 (33). P. 49-56.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці

- Лебединець В.О., доктор фармацевтичних наук, Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та економіки фармації Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації, професор закладу вищої освіти, **позитивний із зауваженнями:**

1. На нашу думку, не варто було виділяти окремі підрозділи третього розділу, наприклад 3.1.3, 3.1.5, 3.1.6 «Методи протидії фальсифікації ЛЗ...» в Гонконзі, Австралії, Катарі,

Японії, адже вони за обсягом менше однієї сторінки тексту.

2. У таблиці 3.4 в перелічених країнах застосовують схожі підходи, однак є своя специфіка. Варто було б висвітлити те, що є загальним, і те, що є специфічним. Це дозволило б визначити національні новації окремих країн, які були б корисними для вітчизняної практики.
 3. На графіку рис. 4.2 варто додати інформацію про обсяги фармацевтичного ринку у зазначені періоди часу, адже очевидно, що кількість фальсифікованих ЛЗ корелює з обсягом ринку ЛЗ в упаковках.
 4. До розділу 4 варто було б додати також інформацію про ситуацію з фальсифікованими ЛЗ у період війни, адже в країну завезено велику кількість ЛЗ іноземного виробництва, штатна робота мереж збуту порушена, значна частина фармацевтичних кадрів покинула місця роботи й проживання, є й інші фактори, які могли вплинути на обсяги фальсифікації ЛЗ в Україні з 24 лютого 2022 р.
- Коваленко С. М., доктор фармацевтичних наук, Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості, професор закладу вищої освіти, **позитивний із зауваженнями:**
 1. У підрозділі 3.3 доречно було б навести переваги та недоліки кожної з технологій або методу захисту ЛЗ від фальсифікації.
 2. На нашу думку, доцільно було дати пояснення окремих негативних тенденцій та явищ, які були виявлені в результаті анкетування медичних та фармацевтичних фахівців і споживачів (підрозділ 5.1), наприклад щодо низької поінформованості спеціалістів галузі щодо наукових публікацій у фахових виданнях;
 3. Стосовно запропонованої концептуальної моделі протидії розповсюдженню та боротьби з ФЛЗ в Україні, яка наведена в підрозділ 5.4, рис 5.22, доречно було б додати у «Шляхи розв'язання проблем» (державний рівень) впровадження сучасних методів й технологій виявлення ФЛЗ, які були розглянуті у розділ 3.
 4. У дисертаційній роботі інколи зустрічаються стилістичні неузгодженості та невдалі вирази. Так по тексту дисертації окрім ФЛЗ мова йде й про фальсифікацію медичних виробів, а це окрема проблема.
 - Шматенко О. П., доктор фармацевтичних наук, Українська військово-медична академія, кафедра військової фармації, начальник, **позитивний із зауваженнями:**
 1. У вступі, при формуванні мети дослідження варто було б окрім науково-методичного обґрунтування зазначити також розробку враховуючи, що основний результат дисертації це розробка концептуальної моделі щодо протидії розповсюдженню та боротьби з фальсифікацією ЛЗ в Україні.
 2. У формулюванні наукової новизни слушно було б конкретизувати, які саме концептуальні засади щодо протидії та боротьби з фальсифікацією ЛЗ в Україні запропоновані дисертантом.
 3. У розділі 4 здобувач зазначає, що впродовж останніх 10 років видано 440 розпоряджень про заборону обігу ФЛЗ, а понад 30 розпоряджень видано протягом останніх трьох років – у 2019-2021 рр. На нашу думку, це свідчить про те, що кількість ФЛЗ значно зменшилась останніми роками. Навряд чи це слід підкреслювати, тим більше, що насправді це скоріше не так.
 4. В дисертаційній роботі здобувач використовує дещо некоректні терміни, наприклад стаж роботи у фармацевтичній галузі або стаж роботи в медичній галузі. На наш погляд, краще було б використовувати терміни – у сфері чи галузі охорони здоров'я;

5. В роботі мають місце поодинокі орфографічні та синтаксичні огріхи.
- Гала Л. О., доктор фармацевтичних наук, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, кафедра організації та економіки фармації, професор закладу вищої освіти, **позитивний із зауваженнями**:
 1. На нашу думку, варто було б провести аналіз усіх зазначених у підрозділі 3.1 методів щодо виявлення фальсифікованих ЛЗ, які використовуються у країнах світу, а також окреслити перспективи їхнього використання в Україні.
 2. Досить корисним було б, на наш погляд, провести аналіз результативності застосування додатку «Ліки Контроль» в Україні, адже пройшло чимало часу від його започаткування.
 3. За результатами проведеного контент-аналізу в підрозділі 4.2 зазначається, що «правоохоронці виявили чимало незареєстрованих та фальсифікованих ЛЗ вартістю понад 6 млн грн.» (с. 114). Очевидно тут і в інших випадках не варто було б об'єднувати ці категорії, слід розділяти субстандартні, незареєстровані та фальсифіковані ЛЗ.
 4. В анкетуванні споживачів ЛЗ (підрозділ 5.2) серед варіантів відповідей на запитання «Як часто вам зустрічалися фальсифіковані ліки, що відпускалися в аптечних та використовувалися в лікувальних закладах України?» необхідно було б включити можливу відповідь «Ніколи».
 5. У дисертації іноді зустрічаються стилістичні неузгодженості, невдалі вирази та неточності в оформленні, наприклад у нумерації додатків.
 - Толочко В. М., доктор фармацевтичних наук, Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету, кафедра управління та економіки фармації, професор закладу вищої освіти, **позитивний без зауважень**;
 - Гудзенко О. П., доктор фармацевтичних наук, Луганський державний медичний університет, кафедра фармації, професор закладу вищої освіти, **позитивний без зауважень**;
 - Баранова І. І., доктор фармацевтичних наук, Національний фармацевтичний університет, кафедра організації та економіки фармації, професор закладу вищої освіти, **позитивний без зауважень**.

Результати відкритого голосування:

"За" 5 членів ради,
"Проти" немає членів ради

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує
Лебедю Сергію Олександровичу

ступінь доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я

за спеціальністю 226 – Фармація, промислова фармація

Голова спеціалізованої
вченої ради

Інна БАРАНОВА